

SLOVENSKI

Poročevallec

Izdaja časopisno-izdajniško podjetje SZDL... Direktor: Rudi Janžaba... Tiska tiskarna 'Slov. poročevalca'...

Z REDNE TISKOVNE KONFERENCE V BEOGRADU

Jugoslavija bo protestirala zaradi aretacij Slovencev

Po mnenju predstavnika sekretariata za zunanje zadeve bo italijanski postopek samo prispeval k zaostritvi odnosov na Tržaškem

Beograd, 18. marca (Od našega posebnega dopisnika) Predstavnik državnega sekretariata za zunanje zadeve je danes izjavil, da bo Jugoslavija podzvela resne korake pri italijanski vladi zaradi aretacij nekaterih Slovencev v tržaškem predmestju Skedenj.

jugoslovansko javno mnenje. Predstavnik državnega sekretariata za zunanje zadeve pa je izjavil, da jugoslovanska vlada smatra, da bodo njeni koraki pri italijanski vladi narejeni na razumevanje, tako kot to zahtevajo odnosi, ki se v zadnjem času razvijajo med Jugoslavijo in Italijo.

naselja za italijanske begunce. Tak postopek italijanskih upravnih oblasti — je dejal govornik — lahko prispeva samo k zaostritvi odnosov med etničnimi skupinami na tržaškem ozemlju, kar povzroča zaskrbljenost jugoslovanskega javnega mnenja in s tem škoduje normalizaciji jugoslovansko-italijanskih odnosov.

V zvezi z zadnjimi predlogi za rešitev avstrijskega vprašanja, do katerih je prišlo v nedavnih avstrijsko-sovjetskih stikih, je govornik dejal, da je mogoče iz tega kar je bilo objavljeno dobiti vtis, da se v pogledu rešitve avstrijskega vprašanja odpirajo nove perspektive, kar moramo vsekako upoštevati.

Predstavnik DSIP-a je odgovoril tudi na vprašanje, kaj misli o izjavi predsednika zahodno-nemške socialno-demokratske stranke, da bi moralo pred ponovno oborožitvijo Nemčije priti do razgovorov 4 držav in o izjavi angleškega zunanjega ministra Edena, da bo Zahod po ratifikaciji pariškega sporazuma pripravljen razgovarjati se s Sovjetsko zvezo o vseh tekočih vprašanjih.

Naše stališče o potrebi reševanja odprtih vprašanj — je dejal, — seveda ni osamljeno. V tem konkretnem vprašanju je Jugoslavija vedno bila za razgovore v vsakem trenutku in to brez pogoja ratifikacije pariškega sporazuma ali pa zavrnitve te ratifikacije.

Na koncu današnje tiskovne konference za domače in tuje novinarje je predstavnik DSIP-a odgovoril tudi na vprašanje, kaj misli o vesteh, da so londonski razgovori o razorožitvi zašli v težave in da se predvideva njihova prekinitev. »Prekinitev londonskih razgovorov — je dejal predstavnik državnega sekretariata za zunanje zadeve — ni uradno sporočena, toda če bi do tega zares prišlo, potem bi to uradno povzročilo zaskrbljenost.

Odhod veleposlanika Ristića

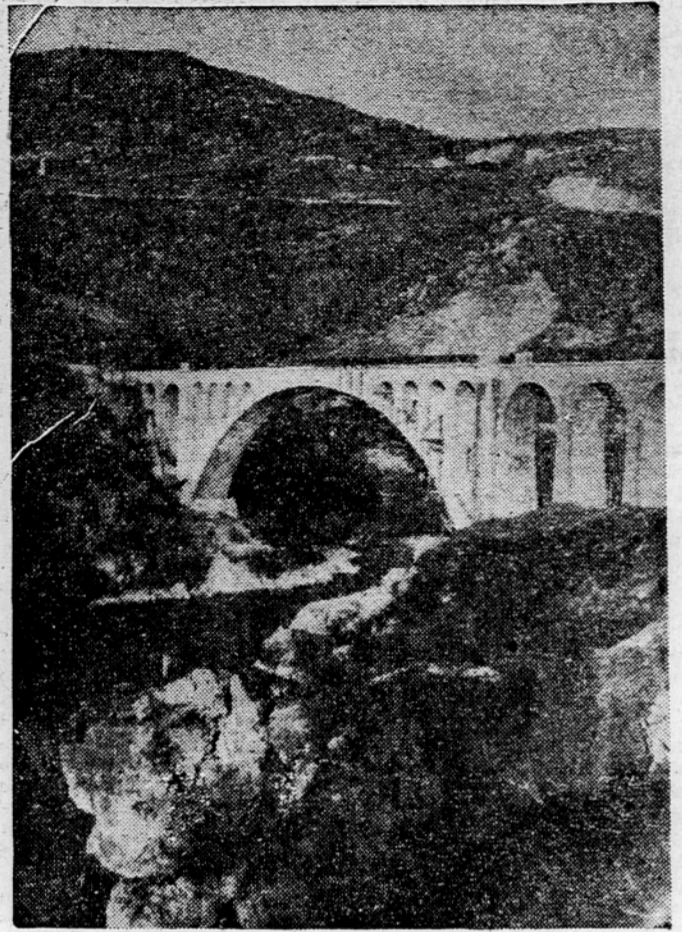
Haag, 18. marca. (Tanjug) — Nizozemska kraljica Julijana je danes sprejela v poslovlino avdienco doseđanega poslanika FLRJ v Haagu Milana Ristića in mu izročila visoko odlikovanje red Velikega križa.

Zahvala danskega kralja

Beograd, 18. marca (Tanjug) Danski kralj Frederik II. se je zahvalil predsedniku republike Josipu Brozu Titu za čestitke, ki mu jih je bil poslal za danski državni praznik 11. marca.

Sanitarno-veterinarska konvencija z Italijo

Včeraj so se začeli v Beogradu italijansko-jugoslovanski razgovori o sklenitvi nove sanitarno-veterinarske konvencije.

Soškanski most

Vznemirjenost zaradi nočnih racij v Škedenju

Množične aretacije so naredile na Tržaškem mučen vtis

Trst, 18. marca. (Po telefonu) Danes je že peti dan, odkar so v Škedenju, slovenskem predmestju Trsta aretirali večje število domačinov, kar je povzročilo veliko vznemirjenost med prebivalstvom Škedenja in drugih krajev na Tržaškem. Kot se je zvedelo, so nekateri že izpuščili ostale, pa še vedno zasiljujejo. Do danes policija ni izdala nobene uradnega sporočila.

drugim na primer, kdo so tisti, ki so pošiljali velike količine orožja v Trst in ga skrivali? Mnogo stvari bi bilo treba razčistiti na Tržaškem v interesu miru in pomirjenja, toda v tej smeri oblasti vsaj zaenkrat niso pokazale nobenega znaka dobre volje.

Množične aretacije so zapustile na Tržaškem mučen vtis in ljudje na splošno govore, da jih spominjajo na nočne obiske iz fašističnih časov. Poleg tega pa krožijo govorice, da baje sodeluje pri teh preiskavah nek bivši član telesne straže bivšega fašističnega visokega komisarja.

Ljubljansko pokrajino Graziolita in poznejši član znane fašistične Colotijeve bande, ki je strahovala in mučila tržaške antifašiste.

V tržaških naprednih krogih poudarjajo, da se za vsem tem skrivajo politični cilji. Ni dovolj — poudarjajo v Trstu — da je vladni generalni komisar razširil na to področje nekatere italijanske protifašistične zakone, če se pa v praksi vodi politika, ki je voda na mlin oživljanju fašizma.

Politični krogi v Trstu in ljudstvo pa ocenjuje zadnje nočne racije v Škedenju kot najbolj grobo kršitev sprejetih mednarodnih obveznosti. Ravnanje policije je v nasprotju s svečanimi izjavami italijanskih vladnih predstavnikov o pomiritvi in želji, da se ustvari tako vzdušje na Tržaškem, da bo prebivalstvo pozabilo na fašistično preteklost.

S. Lenardić

IZ GOSPODARSKEGA ODBORA ZVEZNEGA ZBORA

Razprava o načrtu zakona o železniškem prometu

Za potniški promet bi potrebovali še najmanj 1000 novih vagonov

BEograd, 18. marca. (Od našega beogradskega dopisnika). Gospodarski odbor zveznega zbora je na dnevnih red svoje današnje seje, ki ji je predsedoval tov. Milentije Popović, postavil razpravo o načrtu zakona o železniškem prometu in razpravo o predlogu zakona o davku na dediščine in davku na darila. Razpravo o načrtu zakona o železniškem prometu je odbor zaključil na dopoldanski seji, razpravo o predlogu zakona na dediščine in davku na darila pa na popoldanski seji. Oba zakonska načrta je odbor sprejel brez večjih izprememb.

Gospodarski odbor zveznega zbora je dopoldne končal razpravo o zakonskem načrtu o železniškem prometu. Odbor je o tem zakonskem načrtu že razpravljal februarja in ga zavrnil z utemeljitvijo, da vsebuje mnogo dolobč, ki ne spadajo v ta zakon, temveč v uredbе in druge predpise. Skupna komisija strokovnjakov zveznega izvršnega sveta in članov gospodarskih odborov pa je po naknadni razpravi o tem zakonskem načrtu prišla do prepričanja, da se besedilo načrta zakona ne more bistveno izpremeniti, ker so mnoge njegove dolobče, čeprav so tehnične značaja, v tem zakonskem načrtu nujno potrebne.

Ker je odbor v načelu o tem načrtu zakona razpravljal že februarja, je predsedujoči Milentije Popović predlagal takoj razpravo o podrobnostih, kar je odbor sprejel. Člani odbora so nato dajali svoje pripombe k posameznim členom načrta, ki so ga ob koncu dopoldanske seje

tudi sprejeli z manjšimi izpremembami.

Osrednje vprašanje v razpravi je bil odnos med potniki in železnicami, oziroma pravice potnikov. Mnogi člani odbora so opozorili, da načrt zakona favorizira železnice, medtem ko o pravicah potnikov ni dovolj govorila. Tako je bil na zahtevo poslancev sprejet v načrt zakona nov člen, ki določa, da morajo biti potniški vlaki pred odhodom v predpisanim stanju, namreč, da morajo biti ogrevani, razsvetljeni itd., skratka, da so izpolnjeni tehnični in sanitarni pogoji. Konkretni tožadnji predpisi bodo izdelani naknadno.

Mnog je bilo v razpravi tudi govora o pravicah potnikov do povračila razlike v ceni med višjim in nižjim razredom, ako ne morejo najti prostora v razredu, za katerega so kupili vozovnico. Po čl. 20 načrta zakona je sedaj potniki, ako ne morejo dobiti prostora v razredu, za katerega so plačali vozovnico, lahko: 1. preidejo v višji ali nižji razred, če doplačajo razliko oziroma zahtevajo povračilo razlike v ceni; 2. odlože potovanje do prihodnjega vlaka in zahtevajo, da se jim veljavnost vozovnice podaljša in 3. opuste potovanje in zahtevajo, da se jim vrne denar, ki so ga plačali za vozovnico. Nekateri poslanci so tudi zahtevali, naj se potnikom povrne razlika, če so morali stati, vendar pa o tem ni prišlo do določenega sklepa. Ljudski poslanci so na splošno

no zelo kritizirali nizko kulturo prevosa potnikov po železnicah. Predstavnik Generalne direkcije jugoslovanskih železnic tov. Bogavac je priznal, da smo v tem pogledu na eni zadnjih stopenj v svetu, da pa se to ne more urediti z zakonom, temveč samo z zagotovitvijo materialnih sredstev, ki bodo železnicam omogočila, da to stanje popravijo. Pri nas je za potniški promet na razpolago samo 2000 vagonov, ki prepeljejo na leto okoli 150 milijonov potnikov. Pomanjkanje potniških vagonov je tako veliko, da se ljudje često vozijo na stopnicah in celo na strehah vagonov, čeprav je to za življenje nevarno. Medtem ko so v zahodno-evropskih državah izkoriščeni potniški vagoni samo do približno 50 odstotkov, so pri nas izkoriščeni daleč nad 100 odstotkov. Sedaj uporabljamo za potniški promet celo okoli 800 tovornih vagonov. Po besedah tov. Bogavca je za izboljšanje našega potniškega prometa nujno potrebnih najmanj 1000 novih vagonov. Zaradi tega je ponovno naglasil, da se v načrtu zakona ne morejo sprejeti dolobče, za katerih izpolnitev ni na razpolago materialnih sredstev, naglasil pa je, da se vsi predpisi, ki jih vsebuje načrt zakona o železniškem prometu, lahko tudi zares izpolnjujejo.

Na popoldanski seji je odbor brez večjih sprememb sprejel predlog zakona o davku na dediščine in davku na darila, ki ga je sprejel zvezni izvršni svet na svoji seji 5. februarja t. l. Značilnost tega zakonskega predloga je ta, da je sedaj obdavčenje dediščin in daril urejeno bistveno drugače, kakor je bilo urejeno po uredbi iz l. 1947. Po predloženem zakonu je na primer dedovanje ali darilo kmetijskega posestva oproščeno davka. Prav tako so oproščene davka dediščine in darila zgradb oziroma dela zgradb, dediščine govtovine in dragocenosti oziroma darila predmetov, ki se uporabljajo v gospodinjstvu itd.

M. P.

Izjava Franca Leskoška pred odhodom z Dunaja

Dunaj, 18. marca. (Tanjug) — Pred vrnitvijo v Jugoslavijo je član zveznega izvršnega sveta Franc Leskošek, ki se je mudil tri dni na Dunaju kot gost zveznega ministra za trgovino in obnovo dr. Huga Illiga, izrazil svoje zadovoljstvo zaradi priprave sprejema, ki mu je bil prirejen v Avstriji, kakor tudi zaradi izmenjav mnenj v dirljivih osebnostni avstrijske vlade.

V izjavi, ki jo je dal dopisniku Tanjuga na Duraju, je izrazil upanje, da bodo stiki z zastopniki avstrijske vlade in gospodarstva, ki jih je navezal med svojim obiskom na Dunaju, pripomogli k vzpostavitvi še tesnejših zvez med avstrijskim

in jugoslovanskim gospodarstvom. Pristavil je, da so doseđanje izkušnje pokazale koristnost tega sodelovanja za obe strani in da bo nadaljnje proučevanje možnosti za njegovo razširjenje rodilo pozitivne rezultate. Na poti v Jugoslavijo bo član zveznega izvršnega sveta Franc Leskošek skupaj z generalnim sekretarjem Zvezne industrijske zbornice inž. Zvonkom Moričem obiskal tudi nekatere tovarne na Stajerskem. Franca Leskoška in Zvonka Moriča sta spremljala do Gradca jugoslovanski veleposlanik na Dunaju Dragomir Vučinić in svetnik veleposlanštva Božidar Mijatović.

DELO ODBOROV OZN

Važna kandidatura Jugoslavije

Kandidirala se bo za mesto drugega podpredsednika gospodarsko-socialnega sveta — Priznanje Jugoslaviji za delo v okviru UNICEF — Svečana proslava desetletnice Organizacije zveze narodov

New York, 18. marca (Tanjug) Jugoslavija kandidira za mesto drugega podpredsednika ekonomsko-socialnega sveta OZN. Če bo izvoljen, bo postal jugoslovanski zastopnik v OZN veleposlanik dr. Jože Brilje hkrati tudi predsednik socialnega odbora ekonomsko-socialnega sveta. Kakor se je zvedelo, je verjetno, da bo velika večina članov ekonomsko-socialnega sveta podprla kandidaturo jugoslovanskega predstavnika. Diplomati menijo, da bo dr. Brilje brez konkurence izvoljen na to mesto, poudarjajoč, da je bila Jugoslavija zelo delaven član sveta in da je uspešno sodelovala pri njegovem delu.

Charles Egger je govoril na zasedanju izvršnega odbora UNICEF v New Yorku. Omenil je uspešno zatiranje trahoma v Afriki in dejal, da bodo pridobljene izkušnje uporabili tudi v Evropi.

Jugoslovanski zastopnik dr. Franc Kos je med debato ozoril na program, ki bi bil po-

sebeno potreben in koristen. Dejal je, da bi morali v Jugoslaviji med drugim ustanoviti še kakih pet sto centrov za matere in otroke ter dve sto dispanzerjev.

Ministri za zunanje zadeve vseh 60 držav članic OZN bodo povabljeni na posebno proslavo, ki bo junija letos v San Franciscu ob desetletnici te svetovne organizacije. Generalni sekretar OZN Dag Hammarskjöld je danes predsedoval sestanku posvetovalnega odbora za proslavo, na katerem so sklenili, da bodo državam članicam poslali povabila v obliki pisma Daga Hammarskjölda, ki jih bodo izročili stalnim predstavnikom teh držav OZN.

Libanonska delegacija pri predsedniku republike

Aprila prispe v Jugoslavijo sirijska parlamentarna delegacija — Bolgarska trgovinska delegacija si bo v Zagrebu ogledala tovarno »Rade Končar«

Brioni, 18. marca (Tanjug) Predsednik republike Josip Broz Tito je sprejel danes ob 11. uri člane libanonske parlamentarne delegacije pod vodstvom g. Bachir el Awarja. Predsednik Tito se je s člani delegacije, ki mu jih je predstavil libanonski poslanik v Beogradu g. Mohamed Ali Hamada, dlje časa prisrčno razgovarjal.

Parlamentarna delegacija Sirije bo prispela v Jugoslavijo 1. aprila. To so sporočili danes v zvezni Ljudski skupščini. V delegaciji bo 14 članov sirijskega parlamenta, ki zastopajo vse važnejše politične skupine v skupščini. Sirijski parlamentarci bodo ostali

v Jugoslaviji 14 dni. V Beogradu se bodo srečali s funkcionarji zvezne Ljudske skupščine, ljudskimi poslanci in drugimi predstavniki gospodarskega in političnega življenja. Nato bodo, razdeljeni v

Trgovinska pogajanja z Britanijo pred zaključkom Beograd, 18. marca (Tanjug) Trgovinska pogajanja z Veliko Britanijo, ki so se začela v Beogradu 21. februarja, so skoraj zaključena in bo te dni verjetno podpisan novi enoletni trgovinski sporazum. Dosedajni petletni sporazum v čigar okviru so vsako leto določili blagovne sezname, je potekel 21. decembra lani. Vladi obeh držav sta se svojčas sporazumeli, da se veljavnost blagovnih seznamov za leto 1954 podaljša do konca marca 1955.

VREME

Napoved za soboto: Hladno in deloma oblačno vreme z vmesnimi razjasnitvami. Temperatura ponoči med -17 in -30, na Primorskem okoli 0, čez dan med 0 in +5, na Primorskem do 8 stopinj C.

Jugoslavija nova članica konference za transport

Beograd, 18. marca (Tanjug). Svet ministrov evropske konference za transport je soglasno sprejel jugoslovansko zahtevo, da bi tudi Jugoslavija postala članica te organizacije. Te dni so vlado FLRJ uradno obvestili o sklepu sveta ministrov. Jugoslavija bo postala polnopravni član organizacije, ko bo položila svoje listine pri belgijski vladi.

Obnova železniškega prometa z Romunijo

Beograd, 18. marca. — Dne 23. marca bo spet vzpostavljen železniški blagovni promet med Jugoslavijo in Romunijo na obsejnem prehodu Vršac — Tamora — Moravica. Soglasnost o obnovitvi prometa je bila dosežena na osnovi konvencije o ureditvi železniške obmejne službe, ki sta jo obe državi podpisali v začetku avgusta l. 1954. Promet na prehodu Vršac — Tamora — Moravica je bil prekinjen od januarja l. 1950. (Jugopres)

Mednarodno sodelovanje našega združništva

Beograd, 18. marca. Glavna združna zveza bo prvič sodelovala na seji Evropskega regionalnega (političnega) komiteja pri mednarodni organizaciji kmetijskih proizvajalcev (FIP) od 21. do 23. marca v Parizu. Jugoslovanski predstavnik bo Branko Zlatarić, član upravnega odbora Zdruzne zveze Hrvatske. Na tej seji bodo razpravljali o stanju in problemih kmetijskega združništva v Evropi. — (Jugopres)

Vodni režim na skupnih vodah

Jugopres poroča, da se bodo 21. marca v Bukaresti začeli razgovori med jugoslovanskimi in romunskimi zastopniki o stalnem vodnem režimu na skupnih vodah in ostalih problemih iz vodnega gospodarstva. Verjetno bo imenovana mešana komisija za vodno gospodarstvo, v kateri bi neposredno reševali vsa tekoča vprašanja iz vodnega režima. (Jugopres)

STOCKHOLM, 18. marca (AFP). Švedske oblasti so uvedle postopek proti nezavzemnemu častniku Orstenladetu in uradniku češko-slovaškega rodu Lahoverlju, ker sta vohunila v korist neki tuj sili.

Proces, ki je dosegel svoj usodni preobret, toda ne višek, z obilno dokumentacijo o razgovorih na Maitland in v Jalti, ki bi mu lahko rekli tudi »proces proti Franklinu D. Rooseveltu in tovarišem«, v katerem nastopa kot tožnik tisti sloj, za katerega je bilo že davno rečeno, da se od zgodovine ni ne naučil in da ni ne pozabljen, v tem primeru desno krilo ameriških republikancev in tisti, ki stoje za njimi, ni nov. Vse, kar jih spominja na »nesrečne dni New Deala in demokratične vladavine« jim zamegli pogled, da ne vidijo dalje kot do kerpe, ki jih draži.

»Demokratiška izdaja«, namreč izdaja ameriških idealov in varnosti; Unije je bila glavno geslo republikanske kampanje pri zadnjih predsedniških volitvah. Konvencija pred demokratično upravo, dopuščanje komunistične infiltracije v najvišjih ustanovah, predvsem pa očitke, da je Rooseveltovo popuščanje Stalinu krivoo žalostnega stanja na svetu po drugi vojni, so rešila ni republikanske propagande in stalna hrana za publikacije kot sta »LIFE« in »Time«. Odtod zahteva po objavi jaltških dokumentov, ki naj bi dali v povojni historiji živčno razčiščeno ameriškemu javnemu mnenju zadnji, odločilni sunek v desno, k republikancem. Posebno ker zadnje čase Američan kaže, da je vsega skupaj sit, bliža pa se nova kampanja. Letošnje vmesne volitve, ki so demokratom prinesle večino v Kongresu so vzemnimij simptom, in utegne se zgoditi, da bo tudi jaltška senzacija premalo ko bodo spet stekli volilni stroji v jeseni leta 1956, posebno če Eisenhower ne bo več posodil svoje privlačne osebnosti.

V kolikor je bil udar preizkušnan novizen, se utegne zgoditi, da bodo avtorji dobili več kot bi želeli. Če je bil namer prepričati Churchillove poskuse za razgovore s sovjetskimi voditelji, so najbrž uspeli. V Moskvi so pobitili z objavo korespondence Churchill-Malenkov, ker bi jim nič ne bilo bolj po volji kot temeljiti spor med anglosaškimi bratanci. V Londonu ne skrivajo nejevolje nad nezdraviškimi potezi z one strani oceana, ki je neprijetno udarila v občutljivo tkivo atlantskega zavezništva, toda zaenkrat kažejo lepo mero treznosti. Kaj pa do kadar bo Whitehall objavil svojo verzijo dokumentov, kakšna bo reakcija v Franciji na jaltško barantarije, komu bodo izjave o »pitanju poljskih gosposposilne prebavo, kako bodo odkrila izkoristili Japonci in Nemci? Tu moramo dati prav Dullessu, ki je rekel, da bo razpravljanje o Jalti »trajalo stoletja«.

V začaranem krogu
Kmalu bo minil mesec dni, odkar se je v Lancaster House v Londonu začelo zasedenje pododborja OZN za razorožitev, toda vse doslej je s tainih sej prišlo leaj malo na beli dan (razen nekaterih podrobnosti, ki jih je pred kratkim priobčilo glasilo britanske kominformistične partije z ene izmed sej, kar pa je v Foreign Office povzročilo veliko nezadovoljstvo). Seje tega pododborja so kar navoj ognjene v mraku...

Toliko je pa le jasno da delo pododborja, ki razpravlja o zelo važnih rešbah, za katere je po vsem svetu veliko zanimanja, ne poteka ravno v »soglasju«; bilo bi najbolj zelo zanimivo, viho-taliti se v podobi Wellesovega »nevrednega človeka« na eno izmed sej in prislubiti modrovijni diplomatov, ki se igračkajo z besedami o uničenju atomskega in vodkovnega orožja, o zmanjšanju tako imenovanega »klasične« oborožitve in o podobnih vprašanjih, ki grozeče visijo nad človeštvom.

Te dni pa so v britanskem zunanem ministrstvu sporočili, da je sestanke pododborja, ki bi bil moral biti v četrtke dopoldan, odložen, in sicer »na zahtevo ene izmed petih delegacij«. Zastopnik Foreign Office ni hotel povedati, za katero delegacijo gre; pač pa so se z o. n. nagelico sestale britanska, ameriška, francoska in kanadska delegacija in razpravljale dobro uvo. O čem so razpravljale, seveda spet ne vemo (ko pa je oblog te nesrečne »razorožitve« toliko tamnisti!); vendar pa po peti delegaciji, ki je na tem sestanku »manjkala«, prav lahko zadenemo, katero je bilo peto kolo, ki je krivo, da je delo pododborja spet zastalo...

Nekateri diplomatski opazovalci v Londonu menijo da je odgoditi se, ki bi morala biti v četrtki, krivo članek v moskovski »Pravdi«, ki je izšel pred nekaj dnevi in v katerem nien londonski doznikič (ki je, po članek sodeč, dobro obveščen) obtožuje delegacijo zahodnih velesil, da so pripravili ameriško delegacijo, da sabotirajo dalo pododborja. Iz tega in drugih očitkov, ki jih je pribetila »Pravda« je razvidno vsaj to, da je ozračje v pododborju močno zapeteno. Učinkovito razkuženostno sredstvo pa bo nemara zelo težko najti...

Potreben je samo še predsednikov podpis

Adenauer po ratifikaciji sporazumov: »S tem je Jalta pokopana« — Sprejet je tudi sporazum o Posarju

Bonn, 18. marca (Tanjug). Zahodnonemški Bundesrat je danes dopoldne z 29 glasov proti 9 potrdil pariške sporazume in sporazum o Posarju. Z 21 glasovi proti 17 pa je zavrnil socialno demokratski poziv, naj bi predlog sporazuma o Posarju odstopili arbitražni komisiji.

o objavi jaltških dokumentov

MANCHESTER GUARDIAN

»Nobenega opravičila ni za objavo teh dokumentov, ki naj zadošijo mračnim namenom neke politične stranke.«

News the Chronicle

... Republikanci so se pokazali kot politični voditelji v slabi luči.»

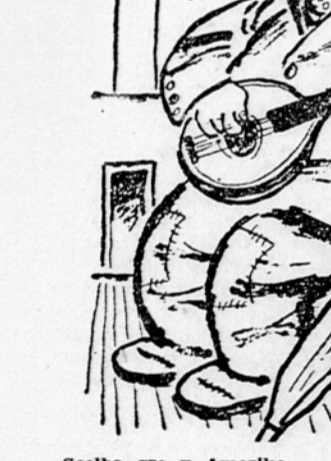
Daily Mail

... Britanska vlada bo prisiljena, da v svojo obrambo izda isteno verzijo. V poročilih s konference ni nič takšnega, da bi Velika Britanija morala obzavolati ali pa se sramovati vloge, ki jo je odigrala v Jalti. Z objavo dokumentov je g. Dulles storil diplomatsko napako prve vrste. Našim sovražnikom bo dal priložnost za veselje, naše prijatelje pa bo užalostil.

The Daily Telegraph

... Marsikaj od tega, kar smo zvedeli, da sta si predsednik Roosevelt in premier Churchill povedala zasebno, na primer o Franciji, pred desetimi leti, je bilo dokaj razumljivo v pogojih tistega časa. Tega deset let kasneje ne bi rekla niti javno, pa tudi zasebno ne. Gospod Dulles pa je v zadnjih dvanajstih mesecih v zasebnih razgovorih s tujimi državniki prav gotovo izrekel stvari, zaradi katerih bi mu bilo več kot nerodno, če bi jih zagledal objavljene leta 1963.

THE WASHINGTON POST
... Z nenadno objavo dokumentov je ameriški minister John Foster Dulles sužil politiki svoje stranke. Toda njegovo dejanje je zadalo politiki in ogledu ZDA hud udarec.

Deveti februar pomeni konec dvajsetletnega boja Ameriške federacije dela (AFL) in Kongresa industrijskih organizacij (CIO), dveh največjih organizacij delavskega razreda Zdrženih držav. Če ga smemo tako imenovati — v evropskem pomenu besede, kajti ameriški kapitalizem je tako globoko vcepil delavcu svojo parafrazo napoleonskega gesla — od težaka do milijonarja — in ga toliko obsul z darovi visoke industrializacije, da si je v dobri meri prisvojil malomeščanske ideale. Njegove organizacije, vodene bolj po načelih industrijskega podjetja kot družbene in politične organizacije, pa so se vsaj do prav nedavnega branile dati svojemu delu politično barvo. Združene države do danes se niso imele delavske stranke, ki bi v političnem življenju dosegla kaj več kot postavljanje predsedniškega kandidata ob vsakih volitvah — kandidata, ki nikoli ni dobil več kot nekaj deset tisoč glasov.

Po državljanski vojni (1865) — delavske organizacije so sicer v tej ali oni obliki obstajale že od osamosvojitve 13 kolonij, toda brez večjega uspeha — se začel pravi razmah sindikatov. Potrebna pa je bila velika depresija leta 1929, da se je večina ameriških delavcev vključila v organizacije. Razvoj je šel v tri smeri: industrijska zveza, strokovna zveza, katere načela je prevzela AFL in socialistični sindikati.

S tem je v Zahodni Nemčiji zaključen proces ratifikacije pariških sporazumov in sporazuma o Posarju. Podpisati jih mora samo še predsednik zvezne republike.

Zahodnonemška vlada je izrazila zadovoljstvo, ker se je uspešno končala parlamentarna pot ratifikacije pariških sporazumov in so odstranjene vse ovire za ratifikacijo. Vlada zastopniki so danes izjavili, da bodo pariški sporazumi podlaga prihodnje vladne zunanje politike. Hkrati menijo, da objava dokumentov o konferenci na Jalti samo potrjuje, da je bila politika sklenitve pariških sporazumov pravilna. Kancler Adenauer je izjavil novinarjem po končani ratifikaciji sporazumov: »S tem je Jalta pokopana«. Socialno demokratski minister iz pokrajine Hessen Georg August pa je izrazil glede tega popolnoma nasprotno mnenje. Dejal je: »Senzacionalna objava dokumentov z Jalte dokazuje, da so delitev Nemčije hotelo ne samo ena, pač pa tri velesile. Pariški sporazumi bodo otežkočili ponovno združenje Nemčije.«

Opazovalci sodijo, da pomeni odobritev pariških sporazumov v Bundesratu uspeh vladne zunanje in notranje politike ter korak k oborožitvi Nemčije in vključitev te države v zahodno evropski vojaški sistem. Opazili pa so, da je poročevalec večine v Bundesratu Kaiser morda še bolj odkrito kot v debati v parlamentu, izrazil zaskrbljenost Bundesrata ob sprejetju pariških sporazumov. Bundesrat je pozval vlado, naj ne dovolji, da bi izvajanje posarskega sta-

tuta ogrožalo suverenost Nemčije nad Posarjem in državljanske pravice posarskih prebivalcev.

Socialni demokrati so danes vložili tožbo, ki jo je podpisalo 170 poslancev parlamenta, v kateri zahtevajo od ustavnega sodišča v Karlsruhe, naj razglasi posarski statut, podpisan 3. oktobra 1954, za protustaven. Smisel tožbe je, da se prepreči deponiranje ratifikacijskih listin, dokler sodišče ne bo razsodilo v tej zadevi.

Sovjetska nota Franciji

Moskva, 18. marca (AFP). Danes popoldne so izročili francoskemu veleposlanstvu v Moskvi noto sovjetske vlade. Domnevajo, da gre za odgovor na noto, ki jo je francoska vlada poslala ZSSR na sovjetsko noto z dne 16. decembra. V tej noti je bil izražen namen sovjetske vlade, da bo predložila Vrhovnemu prezidiju ZSSR zahtevo, naj razveljavi francosko-sovjetsko pogodbo, če bo Francija ratificirala pariške sporazume.

Vojno stanje med Burmo in Japonsko končano

Rangun, 18. marca (Reuter). Burmski parlament je danes ratificiral mirovno pogodbo z Japonsko in ukinil 13-letno vojno stanje s to državo.

Po mirovni pogodbi, podpisani novembra lani, bo Japonska plačala Burmi v desetih letih 71 milijonov funtov sterlingov v blagu in uslugah. V obliki investicij za skupne gospodarstvene projekte bo Japonska dala Burmi še 18 milijonov funtov šterlingov.

Sedaj je v vojnem stanju z Japonsko samo še Sovjetska zveza.

FRANCOŠKA VLADA NE BO ZAHTEVALA POSEBNIH POOBLASTIL

Prvi neuspeh Edgara Faurea

Hkrati je to prvi uspeh gibanja »Poujade«, ki je zahtevalo pomilostitev ljudi, kaznovanih zaradi davčnih utaj

Pariz, 18. marca (Tanjug). — Po daljših razgovorih, ki jih je imel predsednik vlade Edgar Faure sinoči z zastopniki strank vladne večine, je vlada danes opustila namero, da bi od na-

rodne skupščine zahtevala podaljšanje posebnih pooblastil. Zahteva po t h pooblastilih je bila vnešena v predlog finančnega zakona za 1955. Sedaj pa bodo te določbe izpuštili in bodo o finančnem zakonu sklepali brez pooblastil, debata o pooblastilih pa bo šele po končani ratifikaciji pariških sporazumov v svetu republike.

Pojasnilo za to odločitev, ki jo imajo v Parizu za prvi resni neuspeh sedanje vlade, je treba iskati v stališču finančne komisije narodne skupščine, ki je postavila kot pogoj za sprejetje vladne zahteve o posebnih pooblastilih pomilostitev ljudi, kaznovanih zaradi davčnih utaj, in ljudi, ki so se s silo uprli davčnim organom, ko so pregledovali knjigovodstvo trgovcev in obrtnikov. Ta pogoj je postavila pravzaprav tako imenovana unija za zaščito trgovcev in obrtnikov ali kakor jo danes imenujejo »gibanje Poujade« po njenem predsedniku in ustanovitelju knjigarju Poujade. Unija ima nad 800.000 organiziranih trgovcev in obrtnikov, ki so pripravljeni upora-

ZDRUŽITEV AMERIŠKIH SINDIKATOV

Korak naprej

izjavil eden njenih voditeljev. Višje mezde, krajši delavnik, zdravstveni ukrepi, prepoved zaposlovanja kaznjencev in ob koncu prejšnjega stoletja tudi Kitajcev, borba proti otroškemu delu so bili glavni predmeti boja, nikoli pa ne politični cilji ali boj proti kapitalizmu kot družbenemu sistemu. Konservativnost, oportunitizem in ekskluzivnost so tri glavne lastnosti Federacije, ki je ob Gompersovi smrti leta 1924 štela skoraj tri milijone članov.

Socialistični tip sindikata z marksistično ideologijo v Zdrženih državah nikoli ni pognal trdnih korenin.

Kljub oportunitizmu, konservativnosti in apolitičnosti se organizirano delavstvo ni moglo ogniti spopadu s kapitalom. V osnovnem boju za golo pravico obstoja, ki niti danes, posebno na Jugu, ki se je šele po drugi svetovni vojni začel industrializirati in je razen tega obremenjen še z drugimi problemi, še ni končan, je organizirano delavstvo stalo samo proti kapitalu, ki je obvladal policijo, sodišča in javno mnenje. Zaradi prirojenih slabosti organizacije in nezdravih struktur rahla federacija avtonomnih strokovnih zvez. »Nobenih končnih ciljev nima. Gremo iz dnova v dan«, je izjavil eden dosmrtno izvoljenih

TAJPEJ, 18. marca (AP). Kuomintangsko letalstvo je danes sporočilo, da so letala s Formoze potopila dve kitajski džunki in resno poškodovala šest džank v drugem dnevu pomorsko-letalske bitke pri Kveomju. V formoskem zapletu predstavljata obalna otoka Macu in Kveomj eno od mnogih spornih točk okrog katerih se vrta razprava. Kuomintangski posadki na obeh otokih sta v vojaškem pogledu nesmiseln, politič-

no pa zgrešeni in pomenita eno od zaprek za mirno rešitev spora na Daljnem vzhodu. Dokler Washington ne bo jasno povedal ali bodo ameriške sile uporabljene za borbo če bi prišlo do kitajskega izkrcanja na Macu in Kveomju, bodo ostali tudi dvomi v mirno rešitev. Vse kar je bilo doseženo do zdaj je, da Kitajci niso poskusili izkrcanja, Američani pa so prepričali nacionaliste naj ne napadajo celine in naj evakuirajo

vsaj nekatere od obalnih otokov. Nedavno je Kveomj in Macu na svojem inspekcijskem potovanju obiskal komandant pacifiške flote ZDA admiral Felix Stump (na sliki, ki je med drugim izjavil, da imata Kveomj in Macu v vojaškega stališča omejeno vrednost, da pa bi ZDA po vsej verjetnosti iz političnih in psiholoških razlogov branile ta dva in druge obalne otokove).

SPOROČILO SOVJETSKEGA ZUNANJEGA MINISTRSTVA

o dopisovanju med Churchillom in Molotovom

V uvodu sporočila je rečeno, da besedila pisma, kakor je o njih govoril Churchill, niso točna

Moskva, 18. marca (Tanjug). Sovjetsko ministrstvo za zunanje zadeve je objavilo pismo med britanskim predsednikom Churchillom in sovjetskim ministrom Molotovom od 4. julija do 11. avgusta 1954, ki obravnava

vajo možnost sestanka med Churchillom in Malenkovom. Objavljena so bila tri pisma in odgovori nanje.

Minister za zunanje zadeve Sovjetske zveze je utemeljil objavo pisma med Churchillom in Molotovom z dejstvom, da je britanski predsednik 14. marca v parlamentu sporočil javnosti vsebino pisma med njim in Molotovom glede priprave sestanka med predsednikoma vlade Velike Britanije in Sovjetske zveze. V uvodu pravi, da besedilo pisma ni točno.

Ministrstvo za zunanje zadeve Sovjetske zveze navaja, da je Churchill, ki je 4. julija dal predlog za sestanke, 27. julija ta predlog preklical, češ da je predlog sovjetske vlade v noti z dne 24. julija o sklicanju evropske konference o kolektiv-

Ugotovitev državnega tožilca v aferi Montesi

Rim, 18. marca (AFP). Današnji rimski časopis so objavili ugotovitve državnega tožilca, kateremu je zaupana afera Montesi. V teh ugotovitvah je navedeno, da je smrt Vilme Montesij nastopila kot posledica »zadušitve v nezavestnem stanju. Montesijevo so pustili ležati na plaži ali v vodi v bližnji plaži, ker so imeli za mrtvo.« Tožilec je ugotovil, da je »Piero Piccioni odgovoren za namerano povzročeno zločin uboja.« Dokazana je tudi soudeležba bivšega policijskega prefekta Polla, ki je vodil prvo preiskavo, ter Uga Montagne, lastnika lovskega paviljona v bližnji plaži, kjer so našli truplo Vilme Montesij. Montagne je bil posrednik med sinom bivšega ministra za zunanje zadeve in policijskim prefektom.

ni varnosti onemogočil predlagani sestank predsednikov vlad. Sovjetsko ministrstvo za zunanje zadeve sodi, da je taka trditve neutemeljena, kar se vidi tudi iz tega, da je tudi britanska vlada takoj po umiku Churchillovega predloga za sestanke v dvoje odklonila udeležbo na evropski konferenci. V odgovoru Molotova — tako navaja listina, ki so jo sinoči razdelili tujim dopisnikom v Moskvi — je bilo poudarjeno, da sestank zastopnikov obeh vlad ne bi smel biti odvisen od predloga Sovjetske zveze za sklicanje vseevropske konference. Uspeh ženevske konference, je dejal Molotov v svojih pismih, naj bi prispeval tudi k ureditvi drugih vprašanj.

Objavo pisma sd v krogih tujih opazovalcev v Moskvi omenili na različne načine. Eni sodijo, da je ministrstvo za zunanje zadeve Sovjetske zveze pravzaprav podkrepilo trditve Churchilla, da je dal pobudo za razgovore med Vzhodom in Zahodom, in mu dalo v roke novo orožje proti laburistom, drugi pa spet menijo, da objava tajnih pisma z angleškega predsednika ni uspešna poteza in bo dala možnost za nove napade laburistam nanj.

Besedilo sedmih brzojav, ki sta jih julija in avgusta izmenjala Churchill in Molotov in jih je sinoči objavila sovjetska vlada, je istovetno z besedilom dokumentov, ki jih ima britanska vlada. Tako je ugotovilo britansko ministrstvo za zunanje zadeve, ki je proučilo sovjetsko besedilo in ga primerjalo z besedilom, ki ga imajo v Londonu.

V krogih britanske vlade menijo, da Sovjetska zveza z objavo pisma ni nameravala spraviti Churchilla v neugoden položaj. V teh krogih tudi menjuje, da odkritja niso take narave, da bi lahko preprečila podoben sestank.

s privatno policijo so dobro znane), ki še danes predstavljajo glavne obtoževalce in nasprotnike »sindikalnega monopoliizma« in mentorje Taft-Hartleyevega delavskega zakona, ki je leta 1947 zamenjal newdealovske zakonodajne, in zagovornike uporabe antitrustovskih zakonov (!) proti delavskim organizacijam.

Kakor je kapital z nejevoljo požrl grenko pilulo liberalne Rooseveltove politike, tako je z zadovoljstvom spremljal dvajsetletno divjo borbo obeh delavskih kolosov (CIO je bil ustanovljen leta 1935), ki sta znaten del svoje moči porabila v boju za nadmočje v posameznih podjetjih in celih industrijah, za medsebojno krajajo članstva in za izpodrivljanje pri pogajanjih za kolektivne pogodbe. CIO je vnesel vsaj deloma v delavsko gibanje tudi politično akcijo, predvsem njegov najbolj borbeni del, sindikat avtomobilskih delavcev (UAW) pod vodstvom mladega Walterja Reutherja, ki je potegnil večino svojega članstva v podporo demokratiški stranki. Propad Wallacejeve Progressivne stranke je zadosten odgovor, zakaj ameriški delavci nimajo svoje stranke. Razen Reutherja je s svojimi političnimi aspiracijami, ki pa nikakor niso socialistične, še zmeraj precej osamljen primer med sindikalnimi voditelji, ki so po svojih mišljenjih zelo daleč narazen, od konservativcev starega AFL-ovskega tipa do zagovornikov tesnega sodelovanja s vodstvom kapitala.

Glavni cilji ostajajo: zagotovljena mezde, socialno zavarovanje, povišanje zaslužka v skladu s cenami in podobno.

Od kod torej združitev? Najbrž bo precej pravilen odgovor, da ima glavno zaslug za to republikanska uprava. Pod vlado demokratov ob organizaciji kljub stalnemu zblizevanju stališč v letih po vojni nemara še ne bi uvideli, kaj izgubljata s trošenjem sil za medsebojno rivalitve. Vznemirljivo odklon na desno pod republikanci in neutajljivi vpliv velekapitala na vodstvo države pa sta doprinesla svoje.

Zveza, kot jo predvideva sporazum v Miami Beachu med Georgom Meanyjem za AFL in Walterjem Reutherjem za CIO, je sicer zelo rahla tvorba in je v veliki meri odvisna od sprejema po posameznih zvezah, proces, ki utegne biti prav tako dolg in zapleten, kot pri pariških sporazumih, pomeni pa vendarle uspeh, ki je zadel v živo, sodeč po krikih o »nevsnem monopolu«, ki so se oglasili iz NAM (nacionalne zveze industrijcev) in po zaskrbljenih razpravah o bistvu ameriške svobode, ki je baje ogrožena, ker delavec ne more izbrati med dvema organizacijama. Zdržena organizacija s svojimi 15 milijoni članov pomeni sicer ogromen faktor vpliva, toda še zmeraj ne združuje vsega delavstva in pomeni le stopnja na poti k emancipaciji ameriškega delavstva. Toda vsekakor zelo pomembno.

J. Stulac

Še vedno malo agronomov in kmetijskih tehnikov v proizvodnji

Ob današnjem občnem zboru Društva kmetijskih inženirjev in tehnikov Slovenije

Ljubljana, 19. marca. Spričo današnjega občnega zboru Društva kmetijskih inženirjev in tehnikov Slovenije, ki ima v naši kmetijski proizvodnji veliko vlogo, smo se pozanimali za njegove uspehe in probleme. Ob lanskem občnem zboru je imelo društvo 15 podružnic in vključenih 574 članov. Lani sta bili na novo ustanovljeni podružnici v Kopru in Trbovljah, tako da ima danes društvo 17 podružnic, t. j. povsod, kjer so za to dani pogoji. Podružnic ni v okrajih Sežana, Sočanja in Radovljica. Osnovne naloge društva, ki si jih je postavilo na današnji stopnji graditve socializma so predvsem pomoč oblastvenim organom, pomoč zadrudnim organizacijam in socialističnemu sektorju sploh ter vsestranska strokovna pomoč članstvu. Nakaznega programa sicer še ne izvajajo povsod, treba pa je ugotoviti, da nudijo mnoge podružnice uspešno pomoč oblastem in zadrudnim organizacijam. Izredno delovna je n. pr. podružnica Novo mesto, kjer se je vsak član obvezal mesečno en dan delati v eni izmed kmetijskih zadrug. Društvo bo tudi organiziralo posebne komisije za tisk, solstvo in delovne odnose. Za kongres agronomov, ki bo predvidoma maja v Beogradu, so pripravili tri obširne referate, in to: Stanje kmetijstva v Sloveniji, Vloga in položaj agronoma in Organizacija kmetijske službe. Iz zadnjega referata je zlasti zanimiva ideja, da se čim prej organizira in izpopolni pospeševalna služba v okrajnem merilu, kar pomeni, da je potrebno pri okrajnih zadrudnih organizacijah ustanoviti grupe, oddelke ali podobne skupine pospeševalcev, ki bodo sposobni prevzeti naloge pospeševalno-raziskovalnega značaja in jih tudi zadovoljivo izvrševati. Organizacija in izvedba kmetijskega tedna v Beli krajini je bila ena izmed najmočnejših akcij društva v preteklem letu, saj je v njej sodelovalo nad 60 članov. Na prošnjo okrajnega ljudskega odbora Črnomelj je društvo v preteklem mesecu ponovno nudilo pomoč Beli krajini, in to s predavatelji iz Ljubljane in Novega mesta, ki so na željo kmetovalcev predavali o uporabi umetnih gnojil.

Kako je kaj sedaj pri naših čebelicah...

Navadno so dobre čebelarke letine tedaj, če leži sneg dolgo časa, tja do srede marca ali pa še čez. Vendar dvomim, če bebo letos tako tudi držalo. To staro, ukoreninjeno pravilo se nanaša predvsem na one davne čase, ko je sneg zapadel tja okoli prvega novembra in ležal čisto kar do prvih pomladanskih dni. Čebele so se v takih zimah temeljito odpočile, nekaj redkih izletnih dni jim je bilo dovolj, da so se očistile, drugače pa je bil njih počitek nemoten skozi vso dolgo zimo. Zal, da je letošnji sneg šele končni proizvod muhaste zime, ki je s svojimi pogostimi toplotnimi spremembami le preveč vznemirjala čebele. Namesto zimskega počitka so lezle brez dela okoli, pozivale večinoma že tako pičle zaloge. matica je začela vsled toplote v februarju poštno zalegati, saj so tedaj imele čebele že kar dobro pašo na leskah, telohu in resju; sredi njihovega razvijanja jim je pa mati narava nenadoma ustavila medene in obnožinske vire. Nasula je skoro preveliko mero snega, pritisnil je mraz, karšnega vso zimo nismo imeli, naše »muhe« so se pa zopet morale stisniti v zimsko gručo; verjetno pa da zalege v panjih le še ni bilo toliko, da bi jo ta gruča čebel več ne mogla obsedati in ogrevati, ker bi sicer poginila vsled mraza; odmrta zalega je pa le prerada žarišče raznih kužnih boleznih čebelje zalege.

Pač pa so čebelarji v skrbeh, če bodo čebele preživele še teh nekaj dni zime, posebno v onih panjih, ki že jeseni niso bili preveč založenj z medom. Res je, da so čebele zaradi mile zime potrošile malo več hrane, vendar je bežen pregled panjev v onih toplih februarjskih izletnih dneh pokazal, da imajo medu zaenkrat še dovolj. Pač pa je obilna zalega v panjih pomagala praznični medeni lončki in prva skrb čebelarja bodo sedaj, da pogleda kako so panji še kaj založeni s hrano. Lepega, toplega opoldneva, ko

okrajnih občutno primanjkuje strokovnjakov, zlasti takih z visoko kvalifikacijo. V posameznih okrajih je zaposleno sledeče število agronomov: Ljubljana 73, Maribor 29, Kranj 14, Gorica 10, Celje 17, Murska Sobota 9, Kočevje 7, Novo mesto 7, Ptuj 6, Postojna 5, Koper 5, Krško 7, Slovenj Gradec 4, Črnomelj 3, Ljutomer 3, Trbovlje 2, Tolmin 1. Zanimiva je tudi ugotovitev, da je odstotek agronomov, zaposlenih v proizvodnji razmeroma nizek. Vsega je zaposlenih v proizvodnji, če upoštevamo tudi kmetijske šole in kmetijska trgovska podjetja, slabih 50% agronomov in tehnikov. V ta odstotek pa niso všteti strokovnjaki na okrajnih zadrudnih organizacijah. V zvezi z navedenimi podatki se postavlja vprašanje, kje so vzroki, da v proizvodnji ni vsaj minimalnega števila visoko kvalificiranega kadra in ali je kvalifikacija strokovnega kadra na posestvih na takšni višini, da lahko brez neke organizacije in močnejše strokovne pomoči pričakujemo uspehov v proizvodnji na socialističnem sektorju. Na prvo vprašanje bi verjetno dobili odgovor, da nimamo dovolj kvalificiranega kadra, oziroma, da je na drugih mestih potrebnější. Toda kljub tej ugotovitvi lahko še vedno ugotovljamo, da se še vedno dogaja, da se v republiške ustanove, podjetja itd. nastavlja mlade agronome, v nekaterih primerih celo take, ki še niso diplomirali. Na drugo vprašanje je treba vsaj za nekatere primere odgovoriti negativno. Napačno bi bilo misliti, da so si mladi tehniki pridobili v šoli toliko teoretičnega in praktičnega znanja, da jim to zadostuje za vodstvo posestev, ki v mnogih primerih niso urejena. Pri omejenem stanju pa je treba tudi ugotoviti, da nekateri okrajji še vedno podcenjujejo sposobnost strokovnjakov in nepravilno ocenjujejo težo in odgovornost dela v proizvodnji. Nepravilno je namreč, da se pri izbiri direktorjev posestev daje prednost nižje kvalificiranemu kadru, čeprav se javljajo interesi za višjo izobrazbo in s primerno politično kvalifikacijo. Vsekakor bo v korist samih okrajev in njihovih posestev, če bodo spremenili odnos do strokovnjakov, kjer je ta še nepravilen.

Kako je kaj sedaj pri naših čebelicah...

drugi večer, da bi se dobila razvile za pomladansko pašo, toda dokler ni v naravi nikakih medenih virov, razen tega pa mogoče primanjkuje hrane tudi v panju, je ta način krmljenja neustemen, da celo škodljiv. Mogoče bo ob pregledu kdo zasledil med svojimi družinami kako osirotelo. Če je par brez matice, je dodajanje rezervnih matic sedaj lahko, ker čebele prav rade sprejmejo vsako spraseno matico, naj bo stara ali pa mlada, ker se dobro zavajajo, da si same ne morejo vzgojiti nove matice. Če so pa v družini začele zalegati neplojna jajčeca navadne čebele — imenujemo jih trovotke — tu ne bo pomagalo nobeno dodajanje matice, ker jih čebele ne bodo hotele sprejeti. Tak panj je treba izprazniti, satje porazdeliti med druge panje, čebele ostreši na tla, v izpraznjen panj pa naseeliti drugo družino z matico, h kateri se izprosto iztresene čebele. Kakor se vidi, dela pri čebelarstvu ne bo zmanjkalo: bolj bo toplo, več ga bo, in kmalu bo sezona v polnem teku. FR

Na minulem občnem zboru je predsednik Alojz Benko, ki že več let uspešno vodi društvo, v poročilu izčrpno opisal prekmursko čebelarstvo. Po osvoboditvi je bilo treba v Prekmurju začeti spet znova. Na pobudo soboških čebelarjev se je posrečilo organizirati vse bivše člane. V mursko-soboško čebelarsko društvo je zdaj včlanjenih 17 družin s 320 člani. Koše in vse druge tipe starih panjev je izpodrinil moderní AZ panj. Društvo uspešno zatira čebelje nalezljive bolezni. To bodo tudi nadaljevali in bodo dali bakteriološkemu zavodu pregledati vse pomrle čebelje družine, da se prepreči, če niso bile okužene z nosmo. V tem letu bodo organizirali tečaje za izvedence za nalezljive bolezni ter uvedli

Za razširitev čebelarstva v Prekmurju

ponovne preglede zaradi zatiranja kuge čebelje zalege. Veliko pomoč jim pri tem nudi okrajni ljudski odbor in še prav posebno se velja zahvaliti veterinarju dr. Samcu. Razveljavo je tudi, da se je občnega zbora udeležil tudi predsednik mestnega ljudskega odbora, ki je čebelarjem obljubil pomoč tudi vnaprej. Skušali bodo uresničiti vse sklepe, ki so jih na občnem zboru sprejeli. Najvažnejša pa sta prav gotovo: odločno zatirati čebelje bolezni ter zasadiiti vsa razpoložljiva mesta z medovitimi rastlinami in drevjem. Dobro bi bilo, da bi se želje čebelarjev upoštevale tudi pri regionalnem načrtu. »Slovenski poročevalec v vsako hišo!

Veterinarski službi v severni Sloveniji

Pri napredku kmetijstva in kmetijske proizvodnje ima veliko vlogo veterinarska služba. V Sloveniji na splošno ni pomanjkanja veterinarskega kadra in je veterinarska služba v glavnem že dobro organizirana. Po osvoboditvi smo dobili tudi celo vrsto ustanov za izboljšanje veterinarske službe; hkrati pa so z ustanovitvijo zadrug in državnih posestev zelo narasle potrebe. Tu di zasebni kmetje, ki se prej niso zatekali k živnozdravniku, ker jim je bilo to predrag, se vse bolj zavajajo zažnost živnozdravniki pomoči in živnozdravniki jedva zmagujejo delo. Temu so v veliki meri krive slabe prometne zveze in pomanjkanje motornih vozil.

O tem in drugih perečih problemih veterinarske službe so nedavno razpravljali živnozdravniki iz severne Slovenije (bivše mariborske oblasti) na svojem posvetu v novo odprtem Živnozdravskem domu v Ormožu. Kokošijereja je v tem področju važna veja kmetijstva. Saj gre največ jaje in perutnine za izvoz prav iz teh krajev. Pa tudi domači trg se zalaga pretežno iz teh krajev. Zato tudi veterinarji posvečajo tej panogi posebno pozornost. Letos bodo izvedli na vsem področju cepljenje kokoši proti kokošji kugi, ki se je v nekaterih krajih že pojavila. Priprave za to cepljenje bodo skrbno izvedene, tako da bo cepljenje temeljito organizirano. Isto velja za svinjerejo. S tega področja prihajajo na trg najboljše »špeharji« in tu je tudi najbolj razvita predelovalna industrija za meso. Dosedanji ukrepi za ocvanje svinj pred nalezljivimi boleznimi so obrodili uspeha. Zato bodo tudi letos izvedli cepljenje zoper svinjsko rdečico, ki je zelo nevarna kužna bolezen. V vseh krajih pripravljajo akcije za zatiranje vranjičnega in šumečega prisada goveje živine. Letos se je že pojavilo nekaj primerov te nevarne bolezni. Zato bodo veterinarji tudi na tem področju podveli vse potrebne zaščitne ukrepe. Velik problem je jalovost krav, ki je zavzela že precejšen obseg. Po ugotovitvah veterinarjev je 50% jalovosti posledica nezadostne prehrane živine. Po količini je krme sicer dovolj, po kakovosti pa ne. Lani je bilo zelo mokro leto in zato primanjkuje v krmi hranljivih mineralnih snovi, kalcija, kalija in magnezija. Ta problem povzroča živinorejcem hude skrbi. Zato je

V Kočevju uvajajo pasemske kokoši

Društvo rejcev malih živali v Kočevju ki si je zadalo za cilj pospeševati vzrejo pasemskih malih živali, je imelo pred kratkim letni občni zbor. V preteklem letu je društvo napravilo akcijo za nabavo enodnevne piščance — pasem leghorn, suske in rohdelejer — iz Holandije in Anglije. Bilo je veliko zanimanje zanje, vendar žal piščanci niso prispeli. Iz valilnice v Ločah so nabavili piščance domače štajerske kokoši. Vendar pa je bilo med njimi precej nepasemskih, s čimer seveda želijo po selekciji ni bilo ustrezno. Tudi od vrtnarske šole v Medlogu pri Celju so dobili nekaj komadov štajerske kokoši in jarcice. Kužne bolezni povzročajo precejšnje težave pri vzreji perutnine, žal pa mnogi rejci obolenj ne javijo pravočasno veterinarski postaji, da bi lahko preprečili širjenje bolezni. Kunčereja je v Kočevju precej razvita. Poleg okusnega mesa daje rejcem tudi nekaj izkupčka za kožo, ki so jih letos 2000 prodali Kokeksu. Pri nekaterih večjih družinah v Sloveniji je kočevsko društvo naročilo plemenske — rodovniške živali (havana, dunajske plavce, francoske in nemške srebrovce, belgijske orjake itd.) nekaj jih je že prispelo, društvo pa bo še vnaprej pomagalo, da bodo rejci čim čeneje pršli do plemenskih živali.

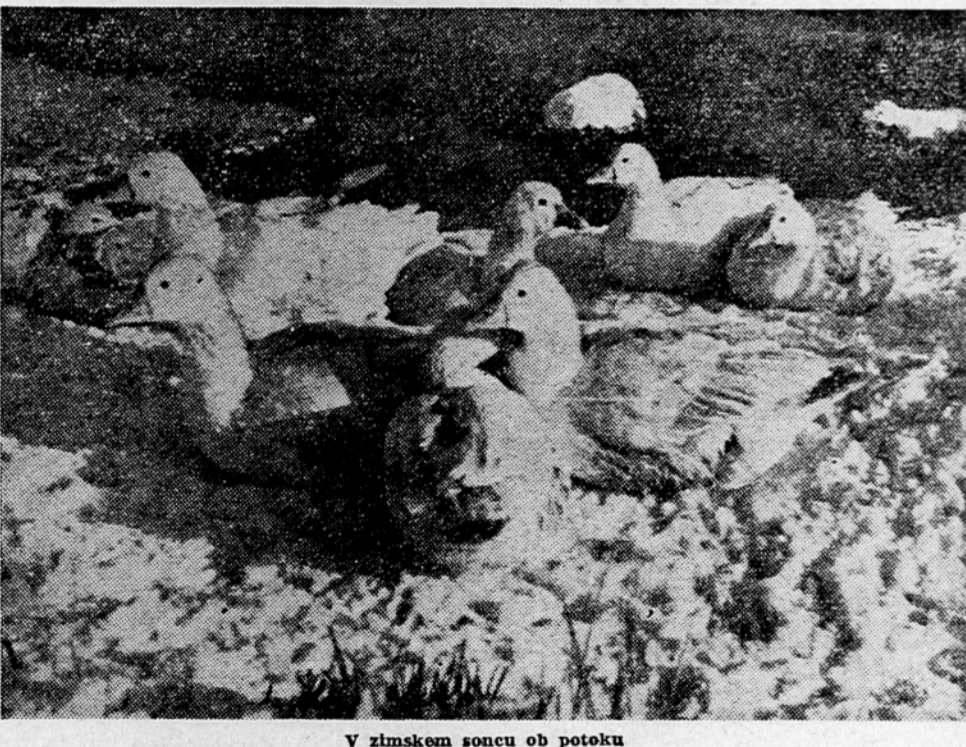
Milan je strasten lovec. Zadržuje se je vrniti z lova na rabe od treh zjutraj. Ko se je precej šumno stališ, se je zbudila žena. »Milan, ali že spet greš tako zgodaj na lov? Pomisli na svojo zdravje in ostani raje doma.« »Prav imaš ženka« in se je zvalil na posteljo.

Razstava ovac v Lučah in Solčavi

V zadnjih letih se ovčereja v Zgornji Savinjski dolini znatno zboljšuje. Ovčarstva so se resno oprijela tamkajšnje kmetijske zadruge, predvsem kmetijski zadrugi Luče in Solčava. Medzadrudni živinorejski odbor teh dveh zadrug vodi odbiro živali na večjo in boljšo proizvodnjo volne. Ta odbor nabavlja plemenske živali in organizira vsako leto sejmice za prodajo plemenskih ovac. Za zboljšanje rejbe bo letos uvozi nekaj plemenskih živali iz inozemstva. Organiziral pa bo tudi sejmice za prodajo klavnih ovac. Da pokaže dejansko vrednost solčavske-jezerske pasme ovac, uspehe v reji zadnjih let

Bodimo pripravljene!

Gospodarska škoda, ki nam jo prizadevajo leto za letom sadni zajedavci, znaša ogromne vsote. Samo zajedavec iz živalskega rodu, ki napadajo sadno drevje, je okrog 1700 vrst. V tem številu pa niso vštete razne glivične bolezni, ki v svoji škodljivosti prav nič ne zaostajajo za prvimi. Edina sreča je, da se ne pojavljajo vsi zajedavci obenem v večjem obsegu, temveč nekateri prej, drugi pozneje. Vremenske okoliščine so bile v preteklem letu dokaj ugodne za razvoj rastlinskih zajedavcev, vendar priznajmo, da bi lahko velik del izgubljenega naravnega premoženja rešili, če bi bili za borbo z njimi boljše pripravljene in tudi boljše poučeni. Obramba sadnega drevja pred škodljivci je najuspešnejša, če uporabimo pri saditvi odporne sorte. Šele v drugi vrsti prihaja ocvanje drevja pred samim napadom z različnimi obrambnimi sredstvi. V neznanosti meri pa se poslužujemo neposrednega uničevanja samih škodljivcev, ker imamo redkokdaj možnost v času polnega razvoja drevja škodljivce uničiti naravnost. To je mogoče

V zimskem soncu ob potoku

Bodimo pripravljene!

če le v zgodnji pomladi. Mah in lišaj, ki se tako bohotno razvijata na našem sadnem drevju, številna zalega jajčec gobavca, prsteničarja, listne usi itd., v skorji na razpokah skrivite zavijače, cvetočjerje itd., vse to lahko le v pomladnem z gotovostjo uničimo, to velja tudi za nešteto zimskih trosov, pa tudi za samo podgobe najrazličnejših glivičnih bolezni. Z njihovim uničenjem obvarujemo listje, ki so pljučkal in zelodec sadnega drevja, reka bi to tovarno vseh organskih snovi, pred napadom in poginom. S tem ohranimo drevesu bujni razvoj in sposobnost presnavljanja nežive snovi v živo-organsko snov, kar je pogoj za večji in kakovostno boljši pridelek. Druga važna prednost zgodnjega spomladanskega zatiranja škodljivcev na sadnem drevju pa je ravno v tem, da lahko tedaj uporabimo močnejša, res učinkovita zatiralna sredstva. Zaradi zimskega spajanja sadnega drevesa, se nam namreč ni bati, da mu bomo z zatiranjem njegovih škodljivcev bolj škodovali kot pa koristili, kar se v praksi, ka-

važno znanstveno in praktično izkustvo moramo bolj upoštevati in vprašanje zatiranja zajedavcev z različnimi kemičnimi sredstvi postaviti v osrednji del vsega našega zanimanja. Predvsem je važno, da se točno držimo navodil, katera sredstva in kako pripravljena naj v raznih primerih uporabljamo. Nadalje pa moramo poznati tudi življenje škodljivcev samih, če želimo z zatiranjem doseči res popoln uspeh. Glede na razvojno dobo zajedavca ga moramo zatirati o pravem času, kajti sredstvo, ki izpolnjuje vse pogoje za odrejeno razvojno obdobje škodljivca, v drugem razvojnem obdobju, šestokrat ne zaleže več. Če taka sredstva ob nepravem času rabimo, bomo seveda razočarani in nezadovoljni z njimi. Kakor so laboratorijske preiskave v zdravstvu ljudi in živali potrebne, tako so tudi potrebne preiskave za popoln uspeh obrambne službe pri zatiranju sadnih zajedavcev. Le po zunanji znakih presojati bolezni, odrežati sredstva in način zatiranja sadnih zajedavcev, je šestokrat brezuspešno zapravljane časa in denarja. To nam pričajo številni primeri, ko sadjarji-kmetje zatirajo namišljene zajedavce, šestokrat niti ne uničijo. To

od katerih drevo ni niti napadeno. Danes bi takih privaril in vprašanje zatiranja zajedavcev z različnimi kemičnimi sredstvi postaviti v osrednji del vsega našega zanimanja. Predvsem je važno, da se točno držimo navodil, katera sredstva in kako pripravljena naj v raznih primerih uporabljamo. Nadalje pa moramo poznati tudi življenje škodljivcev samih, če želimo z zatiranjem doseči res popoln uspeh. Glede na razvojno dobo zajedavca ga moramo zatirati o pravem času, kajti sredstvo, ki izpolnjuje vse pogoje za odrejeno razvojno obdobje škodljivca, v drugem razvojnem obdobju, šestokrat ne zaleže več. Če taka sredstva ob nepravem času rabimo, bomo seveda razočarani in nezadovoljni z njimi. Kakor so laboratorijske preiskave v zdravstvu ljudi in živali potrebne, tako so tudi potrebne preiskave za popoln uspeh obrambne službe pri zatiranju sadnih zajedavcev. Le po zunanji znakih presojati bolezni, odrežati sredstva in način zatiranja sadnih zajedavcev, je šestokrat brezuspešno zapravljane časa in denarja. To nam pričajo številni primeri, ko sadjarji-kmetje zatirajo namišljene zajedavce, šestokrat niti ne uničijo. To

